

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 70/2005(68))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ «ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ (ΚΑΝΑΛΙ ΡΙΚ1)»

Ημερομηνία Απόφασης: 28 Φεβρουαρίου, 2007

Ενώπιον: κ. Νίκου Παπαιωάννου, Προέδρου, κ. Νίκου Παπαμιχαήλ, κ. Μαίρης Κουτσελίνη, κ. Μαρίας Δωρίτη, κ. Ανδρέα Κωνσταντινίδη και κ. Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει τις από μέρους του σταθμού πιθανές παραβάσεις του άρθρου 17Α(7)(α)(i) του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

17Α(7)(α)(i) Η διαφήμιση δεν πρέπει να θίγει ηθικά ή σωματικά τους ανήλικους και ειδικά πρέπει, με σκοπό την προστασία τους, να μην παρακινεί ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας, εκμεταλλευόμενη την απειρία και την ευπιστία τους.

Κατόπιν σχετικής απόφασης, Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **20.4.2005** έθεσε ενώπιον του σταθμού τις διερευνώμενες παραβάσεις για οποιεσδήποτε

εξηγήσεις ή / και παραστάσεις και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού όπως δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Στην προαναφερθείσα επιστολή τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δε ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του σταθμού.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις οι οποίες τέθηκαν ενώπιον του σταθμού εκτίθενται στα πιο κάτω υποστοιχεία:

1. Στις **20.11.2004** μεταξύ των ωρών **20.25-20.30** μεταδόθηκε από τον σταθμό διαφήμιση της κάρτας **Generation Youth Kids** της Τράπεζας Κύπρου **Η διαφήμιση παρακινεί ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντος εκμεταλλευόμενη την απειρία και την ευπιστία τους** κατά παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(ι)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).
- Στη συγκεκριμένη διαφήμιση παρουσιάζεται ένα παιδί το οποίο είναι ιδιαίτερα καλοντυμένο να κοιτάζει εξεταστικά , με ύφος επιχειρηματία μια σειρά από παιδιά. Απέναντι από τα παιδιά βρίσκεται μια χρωματιστή πόρτα από την οποία περνάνε τα παιδιά που εγκρίνει το παιδί που έχει τον πρωταγωνιστικό ρόλο στη διαφήμιση. Κάποια στιγμή προσπαθεί να περάσει ένας ενήλικας αλλά το παιδί δείχνοντας του την κάρτα **Generation Youth Kids** ,του κλείνει το δρόμο και λέει: **«Μόνο για παιδιά»**.
2. Στις **20.11.2004** μεταξύ των ωρών **22.40-22.45** μεταδόθηκε από τον σταθμό διαφήμιση της κάρτας **Generation Youth Kids** της Τράπεζας Κύπρου **Η διαφήμιση παρακινεί ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντος εκμεταλλευόμενη την απειρία και την ευπιστία τους** κατά παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(ι)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **21.11.2004** μεταξύ των ωρών **20.35-20.40** μεταδόθηκε από τον σταθμό διαφήμιση της κάρτας **Generation Youth Kids** της Τράπεζας Κύπρου **Η διαφήμιση παρακινεί ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντος εκμεταλλεζόμενη την απειρία και την ευπιστία τους** κατά παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(ι)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

4. Στις **22.11.2004** μεταξύ των ωρών **19.30-19.35** μεταδόθηκε από τον σταθμό διαφήμιση της κάρτας **Generation Youth Kids** της Τράπεζας Κύπρου **Η διαφήμιση παρακινεί ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντος εκμεταλλεζόμενη την απειρία και την ευπιστία τους** κατά παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(ι)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

5. Στις **23.11.2004** μεταξύ των ωρών **22.20-22.25** μεταδόθηκε από τον σταθμό διαφήμιση της κάρτας **Generation Youth Kids** της Τράπεζας Κύπρου **Η διαφήμιση παρακινεί ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντος εκμεταλλεζόμενη την απειρία και την ευπιστία τους** κατά παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(ι)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

6. Στις **24.11.2004** μεταξύ των ωρών **19.30-19.35** μεταδόθηκε από τον σταθμό διαφήμιση της κάρτας **Generation Youth Kids** της Τράπεζας Κύπρου **Η διαφήμιση παρακινεί ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντος εκμεταλλεζόμενη την απειρία και την ευπιστία τους** κατά παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(ι)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

7. Στις **24.11.2004** μεταξύ των ωρών **19.35-19.40** μεταδόθηκε από τον σταθμό διαφήμιση της κάρτας **Generation Youth Kids** της Τράπεζας Κύπρου **Η διαφήμιση παρακινεί ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντος εκμεταλλεζόμενη την απειρία και την ευπιστία τους** κατά παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(ι)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

8. Στις **25.11.2004** μεταξύ των ωρών **21.55-22.00** μεταδόθηκε από τον σταθμό διαφήμιση της κάρτας **Generation Youth Kids** της Τράπεζας Κύπρου **Η διαφήμιση παρακινεί ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντος εκμεταλλεζόμενη την απειρία και την ευπιστία τους** κατά παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(ι)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

9. Στις **25.11.2004** μεταξύ των ωρών **22.00-22.05** μεταδόθηκε από τον σταθμό διαφήμιση της κάρτας **Generation Youth Kids** της Τράπεζας Κύπρου **Η διαφήμιση παρακινεί ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντος εκμεταλλεζόμενη την απειρία και την ευπιστία τους** κατά παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(ι)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

10. Στις **20.11.2004** μεταξύ των ωρών **22.40-22.45** μεταδόθηκε από τον σταθμό διαφήμιση της κάρτας **Winners Team** της Ελληνικής Τράπεζας. **Η διαφήμιση παρακινεί ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντος εκμεταλλεζόμενη την απειρία και την ευπιστία τους** κατά παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(ι)** του

περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Στη διαφήμιση αυτή παρουσιάζονται δυο παιδιά τα οποία μόλις έχουν τελειώσει μια παρτίδα τένις να συνομιλούν.

Παιδί Α: « Άσε πήγα για shopping και ξόδεψα μια περιουσία.

Παιδί Β: «Ναι;»

Παιδί Α: « Το χαρτζιλίκι πια δεν φτάνει»

Παιδί Β (με ειρωνικό ύφος): « Εγώ και ψώνισα με έκπτωση και πήγα σ' εκδηλώσεις και κέρδισα και δώρα.»

Παιδί Α: « Τι λες;»

Παιδί Β: « Να είναι καλά το team.»

Παιδί Α: « Ποιο team είπες;»

Παιδί Β: « Δεν είπα.»

Εκείνη τη στιγμή το παιδί άνοιξε ένα ντουλάπι και εμφανίστηκαν δύο μασκότ της συγκεκριμένης κάρτας οι οποίες έλεγαν: «Winners Team. Από την Ελληνική Τράπεζα.»

Στο τέλος της διαφήμισης ο εκφωνητής είπε: «**Από μικρός στα προνόμια. Ο νέος λογαριασμός που εξελίσσει τα προνόμια των παιδιών. Ελληνική Τράπεζα. Η εξέλιξη στη φύση μας.**»

11. Στις 21.11.2004 μεταξύ των ωρών **18.10-18.15** μεταδόθηκε από τον σταθμό διαφήμιση της κάρτας **Generation Youth Kids** της Τράπεζας Κύπρου **Η διαφήμιση παρακινεί ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντος εκμεταλλευόμενη την απειρία και την ευπιστία τους** κατά παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(ι)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 10.

12. Στις 22.11.2004 μεταξύ των ωρών **18.05-18.10** μεταδόθηκε από τον σταθμό διαφήμιση της κάρτας **Generation Youth Kids** της Τράπεζας Κύπρου **Η διαφήμιση παρακινεί ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντος εκμεταλλευόμενη την απειρία και την ευπιστία τους** κατά παράβαση του

άρθρου **17Α(7)(α)(ι)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 10.

13. Στις **22.11.2004** μεταξύ των ωρών **19.05-19.10** μεταδόθηκε από τον σταθμό διαφήμιση της κάρτας **Generation Youth Kids** της Τράπεζας Κύπρου **Η διαφήμιση παρακινεί ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντος εκμεταλλεζόμενη την απειρία και την ευπιστία τους** κατά παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(ι)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 10.

14. Στις **24.11.2004** μεταξύ των ωρών **18.55-19.00** μεταδόθηκε από τον σταθμό διαφήμιση της κάρτας **Generation Youth Kids** της Τράπεζας Κύπρου **Η διαφήμιση παρακινεί ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντος εκμεταλλεζόμενη την απειρία και την ευπιστία τους** κατά παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(ι)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 10.

Σε επιστολή του ημερομ. **23.5.2005**, ο Γενικός Διευθυντής του σταθμού κ. Μάριος Μαυρίκιος ανέφερε τα ακόλουθα:

«(...)Αναφέρομαι στις επιστολές σας ημερ. 20.4.2005 σε σχέση με πιθανές παραβάσεις των άρθρων του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και παραθέτω τις θέσεις του ΡΙΚ επί του θέματος.

Το ΡΙΚ θεωρεί ότι καμία από τις τρεις διαφημίσεις (Τράπεζα Κύπρου και Ελληνικής Τράπεζας) που μεταδόθηκαν από το ΡΙΚ δεν παραβιάζει το άρθρο 17 Α(7)(α)(ι) του Νόμου, διότι δεν παρακινούν ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας, εκμεταλλεζόμενη την απειρία και την ευπιστία τους.

Συγκεκριμένα α) η διαφήμιση *Generation Youth Kids* της Τράπεζας Κύπρου δεν δίδει τέτοια στοιχεία σε ό,τι αφορά τη λειτουργία και τα πλεονεκτήματα της νέας υπηρεσίας της Τράπεζας Κύπρου, ώστε να είναι κατανοητή στα παιδιά.

Επίσης στη συγκεκριμένη Διαφήμιση, ένα κοριτσάκι εμφανίζεται συνοδευόμενο από ενήλικα (πατέρα), γεγονός που αποδεικνύει πως κανένα παιδί δεν παίρνει από μόνο του την απόφαση να πάει στην τράπεζα για να γίνει μέλος της υπηρεσίας, αλλά πάντοτε μετά από απόφαση των γονιών.

β) στη διαφήμιση *Generation Youth Kids* της Τράπεζας Κύπρου, γίνεται αναφορά στο «βιβλιάριο εκπτώσεων». Ποιό παιδί ωστόσο αντιλαμβάνεται την έννοια των λέξεων; Ποιο παιδί γνωρίζει τα πλεονεκτήματα του βιβλιαρίου ή το οικονομικό όφελος που θα έχει αν ψωνίσει από τα 40 καταστήματα που αναγράφονται στο βιβλιάριο; Κατά την κρίση των αρμόδιων λειτουργών η συγκεκριμένη διαφήμιση δεν αφορά τα παιδιά αλλά τους ίδιους τους γονείς, οι οποίοι θα έχουν σύμφωνα με την Τράπεζα Κύπρου και το οικονομικό όφελος.

γ) η διαφήμιση *Winners Team* της Ελληνικής Τράπεζας, σύμφωνα με τη γνώμη των αρμόδιων λειτουργών, δίδει τέτοια στοιχεία ώστε να μη γίνεται πλήρως κατανοητή από ένα παιδί, άρα δεν μπορεί να απευθύνεται σε παιδιά.

Επιπρόσθετα κανένα παιδί δεν μπορεί να γίνει μέλος της συγκεκριμένης υπηρεσίας της Ελληνικής Τράπεζας, χωρίς τη συγκατάθεση των παιδιών.

Όπως και στην προηγούμενη διαφήμιση, τονίζεται πως το οικονομικό όφελος το έχουν οι γονείς και όχι τα παιδιά.

Αξίζει να σημειωθεί πως πριν την προβολή των τριών αυτών διαφημίσεων η αρμόδια υπηρεσία είχε τηλεφωνική επικοινωνία με άλλα κανάλια και έπειτα από ανταλλαγή απόψεων είχαν όλοι συμφωνήσει ότι στις διαφημίσεις αυτές οι «οικονομικές έννοιες» που αναφέρονται σε αυτές δεν είναι κατανοητές στα παιδιά και ως εκ τούτου δεν θεωρούνται ότι τα παρακινούν στην αγορά των συγκεκριμένων υπηρεσιών ούτε εκμεταλλεύονται την απειρία και την ευπιστία τους.

Συμπερασματικά, το ΠΙΚ δεν παραδέχεται τις κατ'ίσχυρισμόν παραβάσεις οποιωνδήποτε άρθρων του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α και επιφυλάσσεται να προβάλει την αναγκαία επιχειρηματολογία όταν κληθεί ενώπιον της Αρχής.»

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **16.2.2007** κάλεσε το σταθμό να παρευρεθεί στη συνεδρία της ημερομ. **28.2.2007** για την εξέταση της εν λόγω υπόθεσης.

Κατά την ενώπιον της Αρχής ακροαματική διαδικασία στις **28.2.2007**, παρευρέθηκε ο Γενικός Διευθυντής του σταθμού κ. Μάριος Μαυρίκιος και η Δικηγόρος του σταθμού κ. Θάλεια Καουτσάνη.

Στις προφορικές της εξηγήσεις ενώπιον του σταθμού η κ. Καουτσάνη δεν παραδέχτηκε τις κατηγορίες και υποστήριξε ότι σε καμία από τις δύο διαφημίσεις δεν καταδεικνύεται ότι ευθέως παρακινούνται οι ανήλικοι στην αγορά προϊόντος, αλλά αντιθέτως καταδεικνύεται ότι και οι δύο διαφημίσεις έχουν ως αποδέκτες τους γονείς και όχι τους ανήλικους.

Η κ. Καουτσάνη επισήμανε ακόμη ότι στις διαφημίσεις δεν δίνονται στοιχεία για τη λειτουργία και τα πλεονεκτήματα της υπηρεσίας και πως τα εν λόγω τραπεζικά προϊόντα αφορούν οικονομικά ωφέληματα για τα οποία οι γονείς θα αποφασίσουν αν είναι κατάλληλα για τα παιδιά τους ή όχι.

Η Δικηγόρος του σταθμού ανέφερε επίσης ότι όσον αφορά στη διαφήμιση *Winners Team*, αν και προβάλλονται τα παιδιά, εντούτοις ο εκφωνητής κάνει αναφορά σε οικονομικά οφέλη τα οποία δεν είναι κατανοητά από τα παιδιά, αλλά μόνο από τους γονείς.

Ο Γενικός Διευθυντής του σταθμού κ. Μάριος Μαυρίκιος ανέφερε ότι ο σταθμός έχει απορρίψει πολλές διαφημίσεις από τις οποίες θα μπορούσε να αποκομίσει μεγάλο οικονομικό κέρδος, απλά και μόνο επειδή ήταν αντίθετες με το πνεύμα του σταθμού.

Ο κ. Μαυρίκιος επεσήμανε ακόμη ότι οι εν λόγω διαφημίσεις απευθύνονται αποκλειστικά στους γονείς και ότι δεν παρακινούν ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών και των προφορικών εξηγήσεων του σταθμού και κατόπιν της παρακολούθησης των βιντεοκασετών με τις εν λόγω διαφημίσεις, κρίνουμε ότι:

Κατά τις ημερομηνίες **20-25/11/2004 (υποστοιχεία 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 9)** ο σταθμός μετέδωσε διαφήμιση της κάρτας **Generation Youth Kids** της Τράπεζας Κύπρου, η οποία παρακινεί ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντων εκμεταλλευόμενη την απειρία και την ευπιστία τους, κατά παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(i)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Στη συγκεκριμένη διαφήμιση παρουσιάζεται ένα παιδί το οποίο είναι ιδιαίτερα καλοντυμένο να κοιτάζει εξεταστικά, με ύφος επιχειρηματία μια σειρά από παιδιά. Απέναντι από τα παιδιά βρίσκεται μια χρωματιστή πόρτα από την οποία περνάνε τα παιδιά που εγκρίνει το

παιδί που έχει τον πρωταγωνιστικό ρόλο στη διαφήμιση. Κάποια στιγμή προσπαθεί να περάσει ένας ενήλικας αλλά το παιδί δείχνοντας του την κάρτα **Generation Youth Kids**, του κλείνει το δρόμο και λέει: «**Μόνο για παιδιά**».

Κατά την ημερομηνία **20/11/2004 (υποστοιχείο 10)** ο σταθμός μετέδωσε διαφήμιση της κάρτας **Winners Team** της Ελληνικής Τράπεζας, η οποία παρακινεί ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντων εκμεταλλευόμενη την απειρία και την ευπιστία τους, κατά παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(i)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Στη διαφήμιση αυτή παρουσιάζονται δυο παιδιά τα οποία μόλις έχουν τελειώσει μια παρτίδα τένις να συνομιλούν.

Παιδί Α: « Άσε πήγα για shopping και ξόδεψα μια περιουσία.

Παιδί Β: «Ναι;»

Παιδί Α: « Το χαρτζιλίκι πια δεν φτάνει»

Παιδί Β (με ειρωνικό ύφος): « Εγώ και ψώνισα με έκπτωση και πήγα σ' εκδηλώσεις και κέρδισα και δώρα.»

Παιδί Α: « Τι λες;»

Παιδί Β: « Να είναι καλά το team.»

Παιδί Α: « Ποιο team είπες;»

Παιδί Β: « Δεν είπα.»

Εκείνη τη στιγμή το παιδί άνοιξε ένα ντουλάπι και εμφανίστηκαν δύο μασκότ της συγκεκριμένης κάρτας οι οποίες έλεγαν: «Winners Team. Από την Ελληνική Τράπεζα.»

Στο τέλος της διαφήμισης ο εκφωνητής είπε: «**Από μικρός στα προνόμια. Ο νέος λογαριασμός που εξελίσσει τα προνόμια των παιδιών. Ελληνική Τράπεζα. Η εξέλιξη στη φύση μας.**»

Όσον αφορά τους ισχυρισμούς του σταθμού ότι οι εν λόγω διαφημίσεις που προβλήθηκαν δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι παρακινούν ευθέως τους ανήλικους στην αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας, επισημαίνεται πώς το ότι παρακινούν «ευθέως» είναι φανερό τόσο από την όλη σκηνοθεσία όσο και από τους διαλόγους.

Η προσφερόμενη υπηρεσία στη διαφήμιση της Ελληνικής Τράπεζας παρουσιάζεται δελεαστική λόγω ωφελημάτων, άμεσα δηλωμένων (π.χ και έκπτωση και δώρα και εκδηλώσεις), αλλά και λόγω γοήτρου που προσφέρει, άμεσα φανερού στην περίπτωση της

επιλογής των παιδιών που θα περάσουν στο «team», αλλά και των προνομίων που προσφέρει.

Στη διαφήμιση δε της Τράπεζας Κύπρου είναι σαφές ότι απευθύνεται σε παιδιά και σκοπό έχει την παρακίνηση τους στο συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία εφόσον η ίδια η διαφήμιση λέει «Μόνο για παιδιά».

Τόσο στη διαφήμιση της κάρτας της Τράπεζας Κύπρου όσο και στη διαφήμιση της κάρτας της Ελληνικής Τράπεζας, πρωταγωνιστικό ρόλο έχουν τα παιδιά και όχι οι γονείς τους. Η Αρχή επισημαίνει ότι τα παιδιά λόγω του νεαρού της ηλικίας και της απειρίας που τα διακρίνει, δεν είναι σε θέση να κάνουν συνειδητές επιλογές, με αποτέλεσμα να θεωρούνται η εύκολη λεία και οι άμεσοι αποδέκτες των διαφημιστικών μηνυμάτων.

Αυτό συμβαίνει για το λόγο ότι τα παιδιά είναι πολύ πιο εύπιστοι αποδέκτες από τους ενήλικες γονείς τους, δεν έχουν τα απαραίτητα βιώματα και τις κατάλληλες εμπειρίες, γεγονός που υποδηλώνει ότι οι πρωταγωνιστές –παιδιά στις εν λόγω διαφημίσεις χρησιμοποιούνται για να παρακινήσουν τα υπόλοιπα παιδιά να αγοράσουν τα συγκεκριμένα προϊόντα.

Επίσης, ο ισχυρισμός του σταθμού ότι τα παιδιά λόγω του νεαρού της ηλικίας τους και της έλλειψης στοιχειωδών εμπειριών και βιωμάτων δεν κατανοούν τους όρους των διαφημίσεων, ενισχύει την άποψη ότι οι διαφημίσεις εκμεταλλεύονται την απειρία και την ευπιστία των παιδιών.

Ανεξαρτήτως των ανωτέρω, η θέση της Αρχής είναι ότι η παρακίνηση των παιδιών για αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών συνιστά εκμετάλλευση της άγνοιας τους, άρα ηθική εκμετάλλευση και επομένως τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του σταθμού ότι στη διαφήμιση Generation Youth Kids της Τράπεζας Κύπρου γίνεται αναφορά στο «βιβλιάριο εκπτώσεων» και πώς τα παιδιά δεν είναι σε θέση να γνωρίζουν τα πλεονεκτήματα του βιβλιαρίου, επισημαίνεται ότι η συγκεκριμένη διαφήμιση δεν είναι αντικείμενο διερεύνησης από την Αρχή.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **17Α(7)(α)(i) (υποστοιχεία 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 και 10)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Όσον αφορά τα υποστοιχεία **11, 12, 13 και 14** δεν στοιχειοθετείται οποιαδήποτε παράβαση επειδή εκ παραδρομής στα εν λόγω υποστοιχεία γράφτηκε «*διαφήμιση κάρτας Generation*

Youth Kids της Τράπεζας Κύπρου» αντί του ορθού «διαφήμιση της κάρτας Winners Team της Ελληνικής Τράπεζας».

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου **3(2)(ζ)**, έχει δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε **δεκατέσσερις (14)** μέρες από τη λήψη της παρούσας επιστολής. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Α.Σ.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 70/2005(68))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ (Κανάλι Ρ.Ι.Κ ΕΝΑ)

Ημερομηνία Απόφασης: 5 Σεπτεμβρίου, 2007

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, κ. Νίκου Παπαμιχαήλ, κ. Μαίρης Κουτσελίνη, Μαρίας Δωρίτη, κ. Ανδρέα Κωσταντινίδη και κ. Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις 28 Φεβρουαρίου 2007, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **17Α(7)(α)(i)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

17Α(7)(α)(i) *Η διαφήμιση δεν πρέπει να θίγει ηθικά ή σωματικά τους ανήλικους και ειδικά πρέπει, με σκοπό την προστασία τους, να μην παρακινεί ευθέως τους ανηλικούς στην αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας, εκμεταλλευόμενη την απειρία και την ευπιστία τους.*

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), είχε δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των κατά την κρίση της επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά την διαπίστωση της παράβασης για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **20.7.2007** κάλεσε τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις εισηγήσεις και απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής του σταθμού κ. Μιχάλης Στυλιανού σε απαντητική του επιστολή ημερομ. **8.8.2007** ανέφερε τα ακόλουθα για σκοπούς επιβολής κυρώσεων:

«(...)Αναφορικά με τις επιστολές σας με ημερ. 20.7.2007 σε σχέση με τις πιο πάνω υποθέσεις, παρατηρούμε τα ακόλουθα:

Οι Λειτουργοί του ΡΙΚ που είχαν ελέγξει τις διαφημίσεις Generation Youth Kids και Winners Team Card της Ελληνικής Τράπεζας, αφού προβληματίστηκαν, κατέληξαν στο συμπέρασμα, ίσως λανθασμένα, πώς οι ανήλικοι δεν είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται «οικονομικές έννοιες». Με βάση τα πιο πάνω έδωσαν την έγκριση για μετάδοση των διαφημίσεων. Είμαι σίγουρος πώς δεν υπήρχε καμιά απολύτως πρόθεση για παράβαση του άρθρου 17 Α(7)(ι).

Σας διαβεβαιώνουμε ότι το ΡΙΚ ως φορέας της Δημόσιας Ραδιοτηλεόρασης, επιδεικνύει μεγάλη ευαισθησία σε θέματα που αφορούν γενικά το παιδί. Το ΡΙΚ πολλές φορές έχει απορρίψει διαφημίσεις που θα μεταδίδονταν στην παιδική ζώνη, χωρίς να υπολογίζει το οικονομικό όφελος που θα μπορούσε να ανερχόταν σε αρκετές χιλιάδες λίρες. Διερωτόμαστε κατά πόσο και τα ιδιωτικά κανάλια επιδεικνύουν τέτοιες ευαισθησίες.

Παρακαλούμε όπως τα πιο πάνω ληφθούν υπόψη πριν η Αρχή προχωρήσει με την επιβολή κυρώσεων κατά του ΡΙΚ.»

Όσον αφορά στο ερώτημα του σταθμού σχετικά με το αν τα ιδιωτικά κανάλια επιδεικνύουν ευαισθησίες σε θέματα που αφορούν στους ανήλικους, η Αρχή επισημαίνει ότι δίνει ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα που αφορούν στα παιδιά και εξετάζει καθημερινά είτε αυτεπάγγελτα είτε ύστερα από παράπονο/ καταγγελία, προγράμματα συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων, τα οποία μεταδίδονται είτε από ιδιωτικούς σταθμούς είτε από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (Κανάλι ΡΙΚ Ένα και Κανάλι ΡΙΚ Δύο).

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του σταθμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, κρίνει και αποφασίζει να επιβάλει στο σταθμό κυρώσεις ως ακολούθως:

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **20.11.2004** το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **£1050** όπως αναφέρεται πιο κάτω:

- Για την παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(i) (υποστοιχείο 1)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), το **διοικητικό πρόστιμο των Λ.Κ. 350.**
- Για την παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(i) (υποστοιχείο 2)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), το **διοικητικό πρόστιμο των Λ.Κ. 350.**
- Για την παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(i) (υποστοιχείο 10)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), το **διοικητικό πρόστιμο των Λ.Κ. 350.**

Για την παράβαση του άρθρου 17Α(7)(α)(i) του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), που έγινε στις **21.11.2004 (υποστοιχείο 3)** το διοικητικό πρόστιμο των **£350.**

Για την παράβαση του άρθρου 17Α(7)(α)(i) του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), που έγινε στις **22.11.2004 (υποστοιχείο 4)** το διοικητικό πρόστιμο των **£350.**

Για την παράβαση του άρθρου 17Α(7)(α)(i) του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), που έγινε στις **23.11.2004 (υποστοιχείο 5)** το διοικητικό πρόστιμο των **£350**

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **24.11.2004** το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **£700** όπως αναφέρεται πιο κάτω:

- Για την παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(i) (υποστοιχείο 6)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), το **διοικητικό πρόστιμο των Λ.Κ. 350.**
- Για την παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(i) (υποστοιχείο 7)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), το **διοικητικό πρόστιμο των Λ.Κ. 350.**

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **25.11.2004** το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **£700** όπως αναφέρεται πιο κάτω:

- Για την παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(i) (υποστοιχείο 8)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), το **διοικητικό πρόστιμο των Λ.Κ. 350.**
- Για την παράβαση του άρθρου **17Α(7)(α)(i) (υποστοιχείο 9)** του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300 Α (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), το **διοικητικό πρόστιμο των Λ.Κ. 350.**

Ο σταθμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **£3500** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(Ν. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Α.Σ.